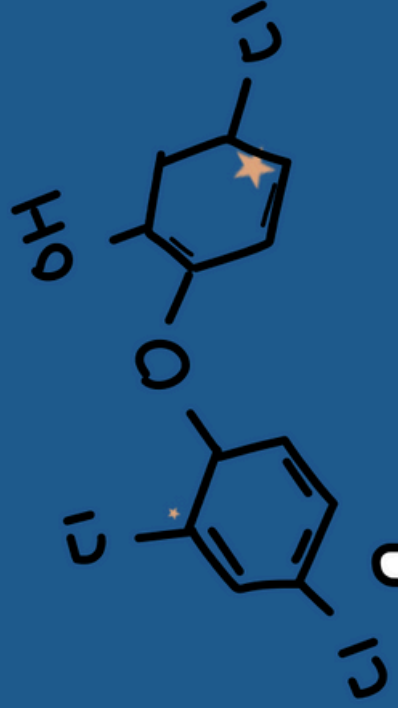

ชีววิทยาสากลและพันธุศาสตร์

เล่มที่ ๑

18 สิงหาคม ของทุกปี

วันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ

18 สิงหาคม ของทุกปี

วันที่ 18 สิงหาคม ของทุกๆ ปี เป็นวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ มีความสำคัญต่อวงการวิทยาศาสตร์และดาราศาสตร์ไทยเพื่อรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระบรมราชชนก พระเชษฐาธิราช บรมนาถบพิตร สืบทรงมหามงกุฎพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวสยามเทวมหามงกุฎวิทยา มหาราช รัชกาลที่ 4 “พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย” เนื่องมาจากวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2411 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรสุริยุปราคาเต็มดวงที่ทรงคำนวณไว้ล่วงหน้าถึง 2 ปีว่าจะเกิดในวันอังคารขึ้น 1 ค่ำ เดือน 10 ปีมะโรง จุลศักราช 1230 โดยจะเห็นหมดดวงที่หว้ากอ แขวงเมืองประจวบคีรีขันธ์ จึงโปรดฯ ให้สร้างค่ายหลวงและพลับพลาที่ประทับ โดยมีคณะนักดาราศาสตร์จากประเทศฝรั่งเศส และเจ้าเมืองสิงคโปร์ เดินทางมาเฝ้าฯ และร่วมเฝ้าการสังเกตการณ์ด้วย

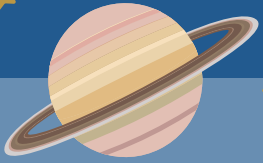
ประวัติความเป็นมา

วิทยาศาสตร์ ได้เริ่มมีขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ
วันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ.2525 โดยมติของ
คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 เมษายน พ.ศ.2525
เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระ
จอมเกล้าเจ้าอยู่หัวอันเป็น "พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์
ไทย" เพราะทรงคำนวณวงโคจรเกิดสุริยุปราคาที่ตำบล
หวากอ จังหวัดพระจวบคีรีขันธ์
เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ.2411 ได้อย่างแม่นยำ

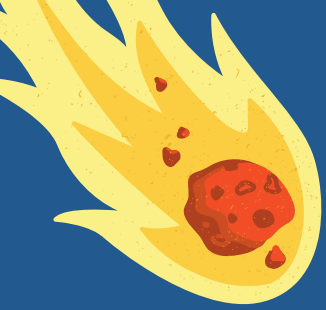

งานวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ

วันที่ 18 สิงหาคม ของทุกปี ได้มีการจัดงานวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติขึ้นทั่วประเทศ โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.2525 เป็นต้นมา โดยมีกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เป็นหน่วยงานหลักในการจัดร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีทั้งภาครัฐและเอกชน ต่อมาในปี พ.ศ. 2527 งานวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติได้รับการขยายให้เป็งานใหญ่ขึ้นเป็นงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ โดยจะมีการจัดงานในระหว่างวันที่ 18-24 สิงหาคม

รัชกาลที่ 4 กับ วันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) แห่ง
พระบรมราชจักรีวงศ์ ทรงสนพระทัยวิชาคณิตศาสตร์และวิชาดาราศาสตร์
ในตำราโหราศาสตร์ของไทยในที่สุดพระองค์ทรงได้ค้นคิดวิธีการคำนวณปีจันทรคติ
(เครื่องเดือนทางจันทรคติ) เพื่อประโยชน์ในการกำหนดวันธรรมสวนะ
(วันพระ) ให้ถูกต้องตามการโคจรของดวงจันทร์ที่เรียกว่า "ปฏิทินปักขคณา"
(ปักขคณา คือ วิธีนับปีจันทรคติหรือรอบเครื่องเดือนของข้างขึ้นข้างแรม เป็นวิธีนับ
ที่แม่นยำสูง) และทรงมีพระบรมราชานุญาตให้ใ้ทำปฏิทินจันทรคติพระทุก
ปี แทนปฏิทินจันทรคติ ขณะเดียวกันพระองค์ได้ทรงค้นคิดสูตรสำเร็จใน
การคำนวณปีจันทรคติออกมาในรูปแบบกระดาษไม้สีเหลืองม้วนพับ เพื่อจะได้วันพระที่
ถูกต้องโดยไม่ต้องเสียเวลาคำนวณ และมีชื่อเรียกว่า "กระดาษปักขคณา"
ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นสาเหตุที่จุดประกายให้พระองค์ทรงเริ่มสนพระทัยใน
วิชาดาราศาสตร์อย่างจริงจัง และถือเป็นเหตุของที่มาของวันวิทยาศาสตร์
แห่งชาติอีกทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์ ของการจัดงาน

- เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและพระปรีชาสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว อันเป็น "พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย"
- เพื่อเป็นการ ส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานการค้นคว้าวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ
- เพื่อสนับสนุนให้กำลังใจและโอกาสแก่นักวิจัย นักประดิษฐ์ ได้แสดงผลงานต่อสาธารณชน
- เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ในการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปใช้ ในการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศทางวิทยาศาสตร์ อันเป็นวิถีทางหนึ่งของ การแก้ปัญหาการขาดแคลนกำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

งานสัปดาห์วิทยาศาสตร์

ในงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ได้มีการจัดกิจกรรมทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากมาย เช่น นิทรรศการ ผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การอภิปรายทางวิชาการ การตอบปัญหาทางวิทยาศาสตร์ การประกวดการแข่งขันต่าง ๆ เช่น โครงการทางวิทยาศาสตร์และสื่อการสอนวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ในงานจัดงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ได้มีการมอบรางวัลให้แก่ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยจะทำพิธีมอบรางวัลเชิดชูเกียรติในวันที่ 18 สิงหาคม ของทุกปี

